

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cum S. Scripturæ, tum SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 5. In huius lapidis sculptura, quisque sua inueniet peccata designata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

tnr. Hic adeo suis addictus delicijs, vt vel pro vna crapula, vitam suam exponat discrimini ille, vt id agat, quod sibi faciendum incumbit, ne quidem expendat obolum. Ea igitur de causa, magno dicitur mysterio, quod Christus mortuus sit: *Pro multis*, hoc est, pro varijs peccatorum, criminumque generibus, eo modo quo D. Paulus opponens redemptionem Christiane obedientiam, culpæ, Adæque inobedientiæ, sic ait: *Per inobedientiam vnus hominu, peccatores constituti sunt multi.* Quomodo: *Multi*? An non nos omnes? Concedo? quia: *Omnes in Adam peccauerunt.* Sed hæc loquendi formulâ plus his aliquid voluit significare, nempe, ex hoc primo peccato, tantam eorum peccatorum, scelerumque, cum varietatem, tum multitudinem, tantam ex primaradicæ, vt conspicimus, quosdam hæc conditione, alios alia sceleratos: cum enim nature soluentur habentæ, & affectus ac inclinationes liberè vagarentur, nullique eas cohiberet, essent autem multum inter se differentes, ita quoque diuersi exerti sunt peccatores, qui nedum pares sunt in peccato originali, sed multi & varij in actualibus, quæ ex illo tanquam ex prima sua origine scaturiant vniuersa. Sicut ergo illi, cum sint omnes, vocantur multi ob varietatem ac differentiam in ratione peccatorum, ita licet Christus mortuus sit pro omnibus, propriè tamen, magnoque mysterio dicitur mortuus pro multis: illi namque omnes, vnus non sunt in specie peccatorum, sed differentes, multi, & varij.

Am. 5. 19. Hinc capio quod dixit de Christo Iaias: *Ipse peccata multorum tulit.* O vates veridice iam nunc dixisti: *Pesuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum.* Si Patet ei cælestis omnium imposuit iniquitatem, qua modò ratione dicitis: *Ipse peccata multorum tulit.* Num fortè imponente illi Patre eunctorum peccata, aliqua excidete permisit, quæ soluenda non suscepit? Optinè dicitur, omnia peccata suscepit, sed non erant eiusdem generis, sed diuersi; imò quædam specie contrariæ, q. d. nedum peccata suscepit omnium, secundum quod vnus sumus, in illo peccato originali, sed secundum quod multi sumus in actualium peccatorum differentia. Ea igitur de causa testatur: *Penit filius hominis, habere antenam suam reamptionem pro multis.* Multæ, variæ, differentes ac contrariæ culpæ, multa, varia, differentia, imò contraria exigunt supplicia, vt

in omnibus correspondeat poena criminibus. Ad hoc tales sint Christi cruciatus, vt sicut omnis generis sunt culpæ, sic sint & cruciatus, & sicut culpæ sunt in toto isto peccati corpore sint & poenæ in toto suo corpore sanctitatis. Hæc ergo fuit ratio, (docet D. Thom.) 3. p. 2. 46. cur Christus omnigenos pertulerit cruciatus, in honore, in bonis, nempe eius tunicis, in persona, in capite, in oculis, in ore, in manibus, ab omnibus hominum generibus, à Iudeis, Gentibus, Sacerdotibus, secularibus, Regibus, militibus, amicis, inimicis, hoc ipse his verbis demonstrat apertius: *Tradetur Principibus Sacerdotum, qui condemnabunt eum morti; & tradent eum gentibus ad illudendum, conspuendum, flagellandum &c.*

S. 5. In huius lapidæ sculptura, quisque sua inueniet peccata designata.

EN lapidæ omni ex parte expositum, super quem firmantur oculi septem, sic enim interpretari licet, quod modo declaramus: *Super lapidem vnum, septem oculi*; qui vt expellatur septem super eum figuntur oculi, quibus conspicitur, qualis sit sculptura, in omnium remedium peccatorum, quæ varia sunt & innumerabilia, quæ de septem nascuntur capitalibus, videantur hæc septem, sicut eum septem oculis, sintque illi, qui in lapidæ designantur, ad calcandam sculpturam eius quam lapidicidæ elaborabunt, vt culpæ poenæ conueniant. Vide an non illud grande portentum, an non hic multa consideranda, an non te deceat esse virum, virum talem, qualem vult Deus: *Viri protendentis sunt.* Lapis diuinus, super quem septem oculi, qui ea de causa dicuntur esse septem: quia hic numerus in sacra pagina, vt notant S. S. Patres D. Hieronym. a. Et Augustin. b. Designat vniuersam veritatem. Speculum, quod multi intuentur, *Iob & in plenum est tot oculi*, q. d. sunt speculatio. c. 12. Martes, & quisque in eo suos considerat ac intuetur. En illud diuinum speculum: *Speculum b. L. 1. de sine macula.* Omnium in illud intendantur oculi, & quisque in eo suos intuebitur, in eo, sicut in perbe, vanillimas capitis inuenies tui turres, in Ps. 78. & illis nempe spinis, quæ caput illud perforant 118. Sapi. venerandum, in quo sunt omnes thesauri sapientiarum & scientiæ Dei. In eo, diuitiarum belluas videbis vsuras, furta, iniquoque contractus, in illis inquam manibus elauis confixis, vt

vt tuis auxilietur. In illo diuino corpore S. Spiritus operâ formato, de purissimo sanguine, virginitatis purissima, conspicies tuas luxuriose immunditias in plagis illis ac flagellorum cicatricibus &c.

Hunc myrthe fasciculum (hortatur D. Bern.) inter animæ tuæ vbera collocato, esto Dauidi similis, vt eum eo proponas: *In sternum non obliuiscat iustificationes tuas, quia ipsi viuificasti me.*

Imo & illas optabat vehementer, rogabatque instanter, dum ait: *Veniant mihi miserationes tuæ Domine, & vitam &c.* Et ego, fratres (inquit) ab inuente mea conuersione, pro æterno meritum, qua mihi deesse sciebam, hunc mihi fasciculum colligare, & inter vbera mea collocare decreui, collectum ex omnibus anxietatibus, & amaritudinibus Domini mei &c. conuersionem: sputorum, colaphorum, subfannationem, exprobatorem, clauorum, horumque similitum, que in salutem nostri generis solum Euangelica copiosissime noscitur protulisse. Oculos tuos (inquit) in illum conijce fasciculum: ibi conspicies, quid sit peccatum, cum tam carò eius Deo steterit remedium: illic licebit visere, quid ei debeas, & quantum sit peccatorum scelus eum tam grauitate offendere, qui tanta pro te noscitur pertulisse. Hic inuenies, superbe, humilitatis exemplum; tu auare, liberalitatis; iracunde, patientiæ; obedientiæ refractariæ; charitatis inuidiosæ; & abstinentiæ, pinguiule. Hic inuenies meritum pauper, quod offeras Patri, in tuorum remissionem peccatorum; hic scutum, quod diuinæ opponas iustitiæ inexpugnabile; hic mare lauatorium, quo culpæ tuarum maculæ detergantur: *Hunc & vos dilectissimi, tam dilectum fasciculum colligite vobis, hunc medullis inserite cordis, hoc munite aditum pectoris, vt & vobis inter vbera commoretur. Habete illum non retro in humeris, sed ante præ oculis, ne portantes, & non odorantes, & opus premat, & odor non erigat. Memento: quia accepit eum Simeon in vlnis suis &c. Si enim ante oculos habueritis, quem portatus pro certo videntes angustias Domini, lenius vestras portabitis.*

D. BERN. tergantur: *Hunc & vos dilectissimi, tam dilectum fasciculum colligite vobis, hunc medullis inserite cordis, hoc munite aditum pectoris, vt & vobis inter vbera commoretur. Habete illum non retro in humeris, sed ante præ oculis, ne portantes, & non odorantes, & opus premat, & odor non erigat. Memento: quia accepit eum Simeon in vlnis suis &c. Si enim ante oculos habueritis, quem portatus pro certo videntes angustias Domini, lenius vestras portabitis.*

§. 6. Est Christi passio sel. piscis Callionymi, qui cæcos illuminat oculos.

9 **E**X prædictis campus aperitur latissimus, quo pateat, quàm iusta ratione dixerit D. August. quem sequitur D. Prosper. a. Christum nobis præsignatum fuisse in pisce illo Tobias

bia cunctis notissimo. Jam enim notauerat D. Augustin. b. mysterium quod didicerat ex Tertullia. ad illos Græcos versus Sibyllæ: Erichree, b. Lili. quos ipse refert; quæ in illis mystica valde de Christo prænuntiauit, cum autem illi, qui tales remanentur scripturas, ipsos etiam minimos apices enucleent, sumptis primis litteris ex veribus Græcis, numero octodecim, aduertit quòd hæc simul iuncta, hæc quinque reddunt nomina; *Iesus Christus filius saluator.* Et sumptis quinque primis litteris Græcis horum quinque verborum, quod hæc simul connexæ reddant latinam vocem: *Piscis*, quo signatur, in hoc mira Christi mysteria comprehendit, quòd piscis vocetur, quia in illo pisce Tobie cuncta telerantur. Piscis hic totus erat & vtilis, & sanus: eius caro cibus erat & alimentum; cer & iecur demones effugabat, ligabat, vires eorum reprimebat, nominatum autem sel oculis aptum erat illuminandis, eorumque squammis auferendis. Hi poito effectus huic pisci sunt naturales, vt notat Valles de sacra philosophia, vocaturque Callionymus, id est piscis pulcherrimi nominis. Piscis huius sel valet ad tollendam ab oculis albagnem; nubesque densissimas visis efficiens. Ita sentiunt Galen. a. Plinius b. Alianus c. Ex Aristotele. Vi. a. L. de piscibus demum autem quàm naturaliter hunc effectum in Tobias sit operatus: ait enim facit textus: *Su. factus mens Tobias de felle piscis, limus oculos patris sui, & cepit albugo ex oculis eius, quasi membrana cui egredi.* O piscem mirabilem! at mul. Tob. toto est mirabilis qui hoc pisce designatur, uim mirum Christus, piscis Callionymus, nomine pulcherrimus. Quod est nomen eius? *Iesus vs.* O dulce nomen! *Oleum essum nomen* tuum, ideo adolescentula dilexerunt te. Totus est sanus, vtilis, caro eius in cibum sumitur, vitaque alimentum: *Qui manducat carnem* &c. habet vitam æternam. Cor eius, si id est diuina virtus demones fugat, ligat, viresque cunctas enervat. Ita vidit illum D. Ioannes, quòd catena demonem alligauerit. Nominatum autem sel eius, amarullina scilicet passio, valet oculis illuminandis, membranas eorum nubesque detergendo: si namque Christi passio mente reuoluatur attentiori, figanturque in eum interiores oculi, ne dubites, terrena tollit membrana, nubesque vanitatis; oculis patet quis sit Deus, quid pro me egerit, quàm illi carò meum constitit remedium, quantum me sibi deuinxerit iam reparatum. Oculos aperit, vt illam Dei sapientiam,